

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2013. október 10.*

„Uniós polgárság — EUMSZ 20. cikk és EUMSZ 21. cikk — 2004/38/EK irányelv — Kiskorú uniós polgárok harmadik ország állampolgárságával rendelkező egyenesági felmenőjének tartózkodási joga — Az állampolgárságuk szerinti országtól eltérő olyan országban született uniós polgárok, amelyben nem éltek a szabad mozgáshoz való jogukkal — Alapvető jogok”

A C-86/12. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Cour administrative (Luxemburg) a Bírósághoz 2012. február 20-án érkezett, 2012. február 16-i határozatával terjesztett elő az előtte

Adzo Domenyo Alokpa,

Jarel Moudoulou,

Eja Moudoulou

és

a Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta tanácselnök (előadó), J. L. da Cruz Vilaça, G. Arestis, J.-C. Bonichot és A. Arabadjiev bírák,

főtanácsnok: P. Mengozzi,

hivatalvezető: V. Tourrès tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2013. január 17-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- A. D. Alokpa és fiai, J. Moudoulou és E. Moudoulou képviseletében A. Fatholahzadeh és S. Freyermuth ügyvédek,
- a luxemburgi kormány képviseletében P. Frantzen és C. Schiltz, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: L. Maniewski ügyvéd,

* Az eljárás nyelve: francia.

- a belga kormány képviselőjében T. Materne és C. Pochet, meghatalmazotti minőségben,
  - a cseh kormány képviselőjében M. Smolek és J. Vlácil, meghatalmazotti minőségben,
  - a német kormány képviselőjében T. Henze, N. Graf Vitzthum és A. Wiedmann, meghatalmazotti minőségben,
  - a görög kormány képviselőjében T. Papadopoulou, meghatalmazotti minőségben,
  - a litván kormány képviselőjében D. Kriaučiūnas és V. Balčiūnaitė, meghatalmazotti minőségben,
  - a holland kormány képviselőjében M. Bulterman és C. Wissels, meghatalmazotti minőségben,
  - a lengyel kormány képviselőjében B. Majczyna és M. Szpunar, meghatalmazotti minőségben,
  - az Európai Bizottság képviselőjében D. Maidani és C. Tufvesson, meghatalmazotti minőségben,
- a főtanácsnok indítványának a 2013. március 21-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 20. cikk és az EUMSZ 21. cikk, valamint az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.; helyesbítések: HL L 158., 77. o. és HL 2005. L 197., 34. o.) értelmezésére irányul.
- 2 Ezt a kérelmet az A.D. Alokpa és fiai, Jarel és Eja Moudoulou, valamint a ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration (munka-, foglalkoztatás- és bevándorlásügyi miniszter; a továbbiakban: miniszter) között ez utóbbi azon határozatának a tárgyában folyamatban lévő eljárás keretében terjesztették elő, amelyben A.D. Alokpa számára megtagadta a tartózkodási jogot Luxemburgban, és elrendelte, hogy hagyja el Luxemburg területét.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2003/86/EK és a 2003/109/EK irányelv

- 3 A családegyesítési jogról szóló, 2003. szeptember 22-i 2003/86/EK tanácsi irányelv (HL L 251., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 224. o.) 1. cikke és a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-i 2003/109/EK tanácsi irányelv (HL L 16., 44. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 272. o.) 1. cikkének a) pontja szerint ezen irányelvek célja a családegyesítési jognak a tagállamok területén jogszerűen tartózkodó harmadik országok állampolgárai által történő gyakorlása feltételeinek

meghatározása, illetve a tagállamok által a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállásnak, valamint az ehhez kapcsolódó jogoknak a harmadik országok olyan állampolgárai számára történő megadásának és visszavonásának feltételei, akik jogszerűen tartózkodnak a tagállam területén.

A 2004/38/EK irányelv

- 4 A 2004/38 irányelvnek a „Fogalommeghatározások” című 2. cikke a következőket írja elő:

„Ennek az irányelvnek az alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

1. »uniós polgár«: egy tagállam állampolgárságával rendelkező bármely személy;

2. »családtag«:

[...]

d) az uniós polgár, házastársa, vagy a b) pontban meghatározott élettársa eltartott egyenesági felmenői;

3. »fogadó tagállam«: az a tagállam, ahova az uniós polgár költözik azért, hogy a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát gyakorolja.”

- 5 A 2004/38 irányelvnek a „Kedvezményezettek” címet viselő 3. cikke az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„Ezt az irányelvet kell alkalmazni mindazokra az uniós polgárookra, akik olyan tagállamba költöznek, vagy olyan tagállamban tartózkodnak, amelynek nem állampolgárai, valamint az őket kísérő vagy hozzájuk csatlakozó, a 2. cikk 2. pontjában meghatározott családtagjaikra.”

- 6 Ezen irányelvnek „A tartózkodás joga három hónapot meghaladóan” címet viselő 7. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Valamennyi uniós polgárt megilleti a tartózkodás joga egy másik tagállam területén három hónapot meghaladó időtartamra, ha:

a) munkavállalók vagy önálló vállalkozók a fogadó tagállamban; vagy

b) elegendő forrásokkal rendelkeznek önmaguk és családtagjaik számára ahhoz, hogy ne jelentsenek indokolatlan terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére tartózkodásuk időtartama alatt, és a fogadó tagállamban teljes körű egészségbiztosítással rendelkeznek; vagy

c)

– tanulmányok folytatásának fő céljából, ideértve a szakképzést is, beiratkoztak egy magán- vagy közoktatási intézménybe, amelyet a fogadó tagállam akkreditált vagy tart fenn jogszabályai vagy közigazgatási gyakorlata alapján, és

– teljes körű egészségbiztosítással rendelkeznek a fogadó tagállamban, és nyilatkozattal vagy választásuk szerint más azzal egyenértékű eszközzel bizonyítják a megfelelő [helyesen: az illetékes] nemzeti hatóságnál, hogy elegendő forrással rendelkeznek önmaguk és családtagjaik számára ahhoz, hogy a tartózkodásuk időtartama alatt ne jelentsenek terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére; vagy

d) az a), b) vagy c) pontban meghatározott feltételeket teljesítő uniós polgárt kísérő vagy hozzá csatlakozó családtagok.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott tartózkodás jogát ki kell terjeszteni azokra a családtagokra, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, és az uniós polgárt kísérik vagy hozzá csatlakoznak a fogadó tagállamban, feltéve hogy az uniós polgár megfelel az (1) bekezdés a), b) vagy c) pontjában említett feltételeknek.

[...]”

A luxemburgi jog

7 A személyek szabad mozgásáról és a bevándorlásról szóló, 2008. augusztus 29-i törvény (*Mémorial A 2008.*, 2024. o.; a továbbiakban: a szabad mozgásáról szóló törvény) célja a 2003/86 és 2004/38 irányelv luxemburgi jogrendbe történő átültetése.

8 E törvény 6. cikke értelmében:

„(1) Az uniós polgárt megilleti a tartózkodás joga Luxemburg területén három hónapot meghaladó időtartamra, ha megfelel a következő feltételek valamelyikének:

1. munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként kereső tevékenységet folytat;
2. elegendő forrással rendelkezik önmaga és a 12. cikkben említett családtagjai számára ahhoz, hogy ne jelentsen terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére, valamint rendelkezzenek egészségbiztosítással;
3. tanulmányok folytatásának fő céljából, ideértve a szakképzést is, beiratkozott a Luxemburgi Nagyhercegség által a hatályban lévő törvényi vagy rendeleti rendelkezések alapján akkreditált magán- vagy közoktatási intézménybe, miközben biztosítja azt, hogy elegendő forrással rendelkezik önmaga és családtagjai számára ahhoz, hogy ne jelentsenek terhet a szociális segítségnyújtási rendszerre, és hogy rendelkezik egészségbiztosítással.

(2) A Nagyhercegség rendeletben meghatározza a fenti (1) bekezdés 2. és 3. pontjában megkövetelt forrásokat és az ezekre vonatkozó bizonyítékok benyújtásának módját.

[...]”

9 Ugyanezen törvény 12. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Családtagnak minősül:

[...]

d) az uniós polgár, házastársa, vagy a b) pontban meghatározott élettársa eltartott egyenesági felmenői.

(2) A miniszter bármely más, az (1) pontban meghatározott fogalom alá nem tartozó családtag számára állampolgárságtól függetlenül engedélyezheti a területen való tartózkodást, amennyiben megfelel a következő feltételek valamelyikének:

1. abban az országban, amelyből érkezik, az elsődleges tartózkodási joggal rendelkező uniós polgár eltartottja, vagy vele egy háztartásban él;

2. az érintett családtag súlyos egészségügyi okokból kifejezetten az uniós polgár személyes gondoskodását igényli.

A fenti alponban említett családtagok belépésére és tartózkodására vonatkozó kérelem e személyek személyes körülményei alapos vizsgálatának tárgyát képezi.

[...]”

10 E törvény 103. cikke értelmében:

„A tartózkodás megtagadására, a tartózkodási engedély visszavonására vagy annak megújításának megtagadására vonatkozó határozatának vagy harmadik ország állampolgárával szembeni kiutasítási határozatának a meghozatalát megelőzően a miniszter figyelembe veszi különösen az érintett személy luxemburgi területen való tartózkodásának időtartamát, az érintett személy életkorát, egészségi állapotát, családi és gazdasági helyzetét, az országban való társadalmi és kulturális integrációját, valamint a származási országával fennálló kapcsolatainak mértékét, feltéve hogy jelenléte nem jelent veszélyt a közrendre vagy a közbiztonságra nézve.

Súlyos közbiztonsági okokra alapított határozat kivételével nem hozható kiutasítási határozat törvényes képviselő nélküli kiskorúakkal szemben, kivéve, ha a kiutasítás a gyermek érdekében történik.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 11 A. D. Alokpa togói állampolgár 2006. november 21-én nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be a menedéjogról és a védelem egyéb formáiról szóló, 2006. május 5-i luxemburgi törvény (*Mémorial A 2006, 1402. o.*) alapján luxemburgi hatóságokhoz. E kérelmet a hatóságok azonban elutasították, az erről szóló határozatot pedig a luxemburgi bíróságok helyben hagyták.
- 12 Ezt követően A. D. Alokpa megtűrt jogállás iránt folyamodott az említett hatóságokhoz. Bár kérelmét először elutasították, később újra megvizsgálták az ügyet, és 2008. december 31-ig megadták ezt a jogállást arra tekintettel, hogy 2008. augusztus 17-én Luxembourgban ikrei születtek, akik koraszülöttségük miatt ápolásra szorultak.
- 13 A. D. Alokpa gyermekei tekintetében M. Moudoulou francia állampolgár a születés anyakönyvezésekor elismerte apaságát. A gyermekek francia állampolgársággal rendelkeznek, és 2009. május 15-én, illetve június 4-én megkapták a francia útlevelet, illetve személyi igazolványt.
- 14 Időközben az A. D. Alokpa által benyújtott megtűrt jogállás meghosszabbítása iránti kérelmet a luxemburgi hatóságok elutasították, ugyanakkor a kiutasítás felfüggesztésére vonatkozó igazolást adtak számára, amely 2010. június 5-ig volt érvényes, és amelyet később nem hosszabbítottak.
- 15 2010. május 6-án A. D. Alokpa a személyek szabad mozgásáról szóló luxemburgi törvény alapján tartózkodási engedély iránti kérelmet nyújtott be. A. D. Alokpa a miniszter kiegészítő tájékoztatás iránti kérelmére válaszul közölte, hogy azért nem tud gyermekeivel Franciaországban letelepedni, ahol gyermekei apja él, mert nem áll kapcsolatban vele, és az említett gyermekeknek koraszülöttségük miatt orvosi felügyeletre van szükségük Luxembourgban. A miniszter 2010. október 14-i határozatával elutasította ezt a kérelmet.
- 16 E határozat szerint egyrészt az uniós polgárok családtagjainak tartózkodási joga az uniós polgár eltartott egyenesági felmenőire korlátozódik, A. D. Alokpa esetében pedig ez a feltétel nem teljesül. Másrészt A. D. Alokpa gyermekei nem felelnek meg a személyek szabad mozgásáról szóló törvény 6. cikkének (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek sem. Az említett határozat egyébiránt arra is

rámutat, hogy a gyermekek orvosi felügyelete tökéletesen biztosítható Franciaországban is, és hogy A. D. Alokpa nem felel meg az említett törvény által előírt más tartózkodási jogcímekre vonatkozó feltételeknek sem.

- 17 A. D. Alokpa saját nevében, valamint két gyermeke nevében eljárva keresetet nyújtott be a miniszter határozatával szemben a tribunal administratif (közigazgatási bíróság) (Luxemburg) előtt. 2011. szeptember 21-i ítéletével e bíróság a keresetet megalapozatlannak nyilvánította. A. D. Alokpa 2011. október 31-én benyújtott fellebbezésével megtámadta ezt az ítéletet a kérdést előterjesztő bíróság előtt.
- 18 A kérdést előterjesztő bíróság szerint nem vitatott, hogy A. D. Alokpa gyermekei és azok apja között sosem állt fenn közös családi élet, az apa pusztán bejelentette a születést az anyakönyvvezetőnek, valamint lehetővé tette számukra a francia személyazonossági iratok kiállítását. A kérdést előterjesztő bíróság azt is megállapította, hogy A. D. Alokpa és gyermekei ténylegesen egy befogadó otthonban éltek közös családi életet azt követően, hogy véget ért a gyermekek meghosszabbított tartózkodása a szülőotthonban, és a gyermekek tulajdonképpen nem gyakorolták a szabad mozgáshoz való jogukat.
- 19 E körülmények között határozott úgy Cour administrative, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 20. cikket – adott esetben az [Európai Unió] Alapjogi Chart[á]ja 20., 21., 24., 33. és 34. cikkével együtt, azok közül egyet vagy többet külön vagy összefüggéseiben értelmezve –, hogy az kizárja, hogy valamely tagállam egyrészt megtagadja a kiskorú uniós polgár gyermekeit egyedül eltartó harmadik országbeli állampolgártól a gyermekek lakóhelye szerinti tagállamban való tartózkodás jogát, ahol a gyermekek születésük óta vele élnek, anélkül hogy annak állampolgárai lennének, másrészt pedig, hogy megtagadja a harmadik ország említett állampolgárától a tartózkodási engedélyt, illetve a későbbiekben a munkavállalási engedélyt?

Az ilyen határozatokat olyan jellegűnek kell-e tekintetni, mint amelyek megfosztják az említett gyermekeket a lakóhelyük szerinti országban, amelyben születésük óta élnek, az uniós polgár jogállásához kapcsolódó jogok lényeges részének hatékony gyakorlásától, az adott körülmények között is, amelyek szerint másik egyenes ági felmenőjük, akivel soha nem volt közös családi életük, az Unió valamely másik tagállamában tartózkodik, amelynek állampolgára?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 20 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy még akkor is, ha a kérdést előterjesztő bíróság kérdéseit formálisan az EUMSZ 20. cikk értelmezésére korlátozta, ez a körülmény nem képezi akadályát annak, hogy a Bíróság a nemzeti bíróság részére az uniós jognak az előtte folyamatban lévő ügy elbírálásához esetleg hasznos, összes értelmezési szempontját megadja, függetlenül attól, hogy ezen bíróság kérdéseiben utalt-e azokra (lásd ebben az értelemben a C-434/09. sz. McCarthy-ügyben 2011. május 5-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-3375. o.] 24. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 21 Ezért a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdést úgy kell értelmezni, mint amely lényegében arra irányul, hogy egy olyan helyzetben, mint amilyen az alapügyben fennáll, úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 20. cikket és az EUMSZ 21. cikket, hogy azokkal ellentétes, ha valamely tagállam megtagadja egy harmadik országbeli állampolgártól a területén való tartózkodás jogát, pedig ez az állampolgár egyedül tartja el a kiskorú uniós polgár gyermekeit, akik születésük óta vele élnek ebben a tagállamban, de nem rendelkeznek e tagállam állampolgárságával, és nem gyakorolják a szabad mozgáshoz való jogukat.
- 22 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az uniós polgárságra vonatkozó uniós jogi rendelkezések által a harmadik országok állampolgáira ruházott lehetséges jogok nem az említett állampolgárok saját jogai, hanem az uniós polgár szabad mozgáshoz való jogának gyakorlásából származtatott jogok. Az

említett származékos jogok – különösen az uniós polgár családtagjának beutazási és tartózkodási jogának – célja és igazolása azon a megállapításon alapul, hogy e jogok el nem ismerése sértheti az uniós polgár szabad mozgását azáltal, hogy visszatartja őt a fogadó tagállamba való beutazáshoz és az ott-tartózkodáshoz fűződő jogainak a gyakorlásától (lásd ebben az értelemben a C-87/12. sz., Ymeraga és Ymeraga-Tafarshiku ügyben 2013. május 8-án hozott ítélet 35. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 23 Azt is hangsúlyozni kell, hogy vannak olyan tényállások, amelyek közös eleme, hogy bár olyan rendelkezések szabályozzák ezeket, amelyek *a priori* a tagállamok hatáskörébe tartoznak, nevezetesen harmadik országok állampolgárainak beutazási és tartózkodási jogára vonatkozó, a másodlagos jog rendelkezéseinek a hatálya alá nem tartozó rendelkezések, amelyek bizonyos feltételek mellett előírják az ilyen jog megadását, mégis szoros összefüggésben állnak az uniós polgár szabad mozgáshoz való jogával, amellyel ellentétben áll, ha abban a tagállamban, ahol az uniós polgár tartózkodik, a harmadik országok állampolgáraitól megtagadják a beutazás és a tartózkodás jogát, mert különben sérülne e szabadsághoz való jog (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Ymeraga és Ymeraga-Tafarshiku ügyben hozott ítélet 37. pontját).
- 24 A jelen ügyben rá kell mutatni arra, hogy A. D. Alokpa nem minősül kedvezményezettnek a 2004/38 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében.
- 25 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából ugyanis kitűnik, hogy a tartózkodásra jogosult uniós polgár családtagjának „eltartotti” minősége olyan tényállási helyzetből következik, amelyet az a körülmény jellemez, hogy a családtag anyagi támogatását a tartózkodási jog jogosultja biztosítja oly módon, hogy fordított helyzetben, vagyis amikor a tartózkodási jog jogosultja valamely harmadik ország állampolgárának az eltartottja, akkor ez utóbbi személy annak érdekében, hogy a fogadó tagállamban tartózkodási jogot kapjon, nem hivatkozhat arra, hogy ő a tartózkodási jog jogosultjának „eltartott” felmenője (a C-40/11. sz. Iida-ügyben 2012. november 8-án hozott ítélet 55. pontja).
- 26 A jelen ügyben a tartózkodási jog jogosultja, azaz A. D. Alokpa két fia az, aki valójában A. D. Alokpa eltartottja, és így az érintett nem hivatkozhat arra, hogy a 2004/38 irányelv értelmében általuk eltartott egyenesági felmenőnek minősül.
- 27 Az alapeljárásban szereplőhöz hasonló helyzetben, amikor egy uniós polgár a fogadó tagállam területén született, és nem élt a szabad mozgáshoz való jogával, a Bíróság kimondta, hogy a 2004/38 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjával lényegében azonos rendelkezésében szereplő azon kifejezést, hogy elegendő anyagi fedezettel „rendelkeznek”, úgy kell értelmezni, hogy elegendő, ha az uniós polgárok ilyen fedezettel rendelkeznek, e rendelkezés a legcsekélyebb mértékben sem írja elő a fedezet eredetét, és ezt a fedezetet például az érintett kiskorú polgárok harmadik ország állampolgárságával rendelkező szülője is biztosíthatja (lásd ebben az értelemben az ezen irányelvet megelőző szabályozással kapcsolatban a C-200/02. sz., Zhu és Chen ügyben 2004. október 19-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-9925. o.] 28. és 30. pontját).
- 28 Következésképpen a Bíróság kimondta, hogy annak megtagadása, hogy az a tagállami állampolgársággal vagy harmadik ország állampolgárságával rendelkező szülő, aki ténylegesen egy uniós polgár kiskorú gondviselője, ezzel az uniós polgárral együtt tartózkodhasson a fogadó tagállamban, megfosztaná az uniós polgár tartózkodási jogát a hatékony érvényesüléstől, mivel a kisgyermek tartózkodási jogának gyakorlása szükségszerűen maga után vonja gyermek azon jogát, hogy a ténylegesen gondját viselő személy elkísérje, és következésképpen hogy ez a személy a tartózkodás idején vele együtt tartózkodhasson a fogadó tagállamban (a fent hivatkozott Zhu és Chen ügyben hozott ítélet 45. pontja, valamint a fent hivatkozott Iida-ügyben hozott ítélet 69. pontja).
- 29 Így, ha az EUMSZ 21. cikk és a 2004/38 irányelv tartózkodási jogot biztosít a fogadó tagállamban valamely másik tagállam kisgyermek korú azon állampolgára számára, aki eleget tesz az ezen irányelv 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjában foglalt feltételeknek, akkor ugyanezen rendelkezések lehetővé

teszik a ténylegesen a gyermek gondját viselő szülő számára, hogy vele együtt a fogadó tagállamban tartózkodjék (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Zhu és Chen ügyben hozott ítélet 46. és 47. pontját).

- 30 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak megállapítása, hogy A. D. Alokpa gyermekei megfelelnek-e a 2004/38 irányelv 7. cikke (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, és ebből következően megilleti-e őket az EUMSZ 21. cikk alapján a fogadó tagállamban való tartózkodás joga. Különösen azt kell megvizsgálnia a kérdést előterjesztő bíróságnak, hogy az említett gyermekek saját maguk vagy édesanyjuk révén rendelkeznek-e a 2004/38 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében elegendő anyagi fedezettel és teljes körű egészségbiztosítással.
- 31 Amennyiben a 2004/38 irányelv 7. cikke (1) bekezdésében foglalt feltételek nem teljesülnek, az EUMSZ 21. cikket úgy kell értelmezni, mint amellyel nem ellentétes az, hogy A. D. Alokpától megtagadják tartózkodási jogot Luxemburgban.
- 32 Másodszor, az EUMSZ 20. cikkel kapcsolatban a Bíróság kimondta, hogy vannak egészen különleges tényállások, amelyekben – noha a harmadik országok állampolgárainak tartózkodási jogára vonatkozó másodlagos jog nem alkalmazható, és az érintett uniós polgár nem él a szabad mozgáshoz való jogával – kivételes jelleggel nem tagadható meg a tartózkodási jog harmadik ország olyan állampolgárától, aki egy uniós polgár családtagja, mivel ellenkező esetben sérülne az általa élvezett uniós polgárság hatékony érvényesülése, ha a tartózkodási jog megtagadásának következtében az uniós polgár valójában kénytelen lenne elhagyni az Unió egészének területét, és ezzel megfosztaná őt az uniós polgárság jogállása révén biztosított jogok lényegének tényleges élvezetétől (lásd a fent hivatkozott Iida-ügyben hozott ítélet 71. pontját, és a fent hivatkozott Ymeraga és Ymeraga-Tafarshiku ügyben hozott ítélet 36. pontját).
- 33 Ezért, ha a kérdést előterjesztő bíróság azt állapítja meg, hogy az EUMSZ 21. cikkel nem ellentétes, ha A. D. Alokpától megtagadják a tartózkodási jogot Luxemburgban, akkor e bíróságnak azt kell a továbbiakban megvizsgálnia, hogy nem lehet-e kivételes jelleggel mégis megadni számára a tartózkodási jogot, mivel ellenkező esetben sérülne az érintett gyermekeit megillető uniós polgárság hatékony érvényesülése, mivel a tartózkodási jog megtagadásának következtében a gyermekek gyakorlatilag kénytelenek lennének elhagyni az Unió egészének területét, és ezzel megfosztaná őket az uniós polgárság jogállása révén biztosított jogok lényegének tényleges élvezetétől.
- 34 E tekintetben – miként erre a főtanácsnok indítványának 55. és 56. pontjában is rámutatott – A. D. Alokpa, mint Jarel és Eja Moudoulou édesanyja, és születésük óta a gyermekek tényleges felügyeletét egyedül ellátó személy, maga is rendelkezhet azzal a származékos joggal, hogy őket francia területre kísérje, és ott tartózkodjék velük.
- 35 Következésképpen az, hogy a luxemburgi hatóságok megtagadják A. D. Alokpától a tartózkodási jogot, főszabály szerint nem járhat azzal a következménnyel, hogy a gyermekei kénytelenek lesznek elhagyni az Unió egészének területét. Azt azonban a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia, hogy az alapjogvita valamennyi körülményére tekintettel valóban fennáll-e ez a helyzet.
- 36 A fenti megfontolások összességére tekintettel a feltett kérdésre azt a választ kell adni, hogy egy olyan helyzetben, mint amilyen az alapügyben fennáll, úgy kell értelmezni az EUMSZ 20. cikket és az EUMSZ 21. cikket, mint amelyekkel nem ellentétes, ha valamely tagállam annak ellenére megtagadja egy harmadik országbeli állampolgártól a területén való tartózkodás jogát, hogy ez az állampolgár egyedül tartja el a kiskorú uniós polgár gyermekeit, akik születésük óta vele élnek ebben a tagállamban, de nem rendelkeznek e tagállam állampolgárságával, és nem gyakorolják a szabad mozgáshoz való jogukat, amennyiben ezek az uniós polgárok nem tesznek eleget a 2004/38 irányelvben foglalt feltételeknek, vagy a tartózkodási jog megtagadása nem fosztja meg az uniós polgárokat az uniós polgárság jogállása révén biztosított jogok lényegének tényleges élvezetétől, amit a kérdést előterjesztő bíróság feladata megvizsgálni.

A költségekről

- 37 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

Egy olyan helyzetben, mint amilyen az alapügyben fennáll, úgy kell értelmezni az EUMSZ 20. cikket és az EUMSZ 21. cikket, mint amelyekkel nem ellentétes, ha valamely tagállam annak ellenére megtagadja egy harmadik országbeli állampolgártól a területén való tartózkodás jogát, hogy ez az állampolgár egyedül tartja el a kiskorú uniós polgár gyermekeit, akik születésük óta vele élnek ebben a tagállamban, de nem rendelkeznek e tagállam állampolgárságával, és nem gyakorolják a szabad mozgáshoz való jogukat, amennyiben ezek az uniós polgárok nem tesznek eleget az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben foglalt feltételeknek, vagy a tartózkodási jog megtagadása nem fosztja meg az uniós polgárokat az uniós polgárság jogállása révén biztosított jogok lényegének tényleges élvezetétől, amit a kérdést előterjesztő bíróság feladata megvizsgálni.

Aláírások